

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 982

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 20 noiembrie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
925.	— Decret pentru încetarea unor funcții și numirea unor membri ai Guvernului României	2
D E C I Z I I A L E C U R Î I I C O N S T I T U Î I O N A L E		
	Decizia nr. 372 din 31 mai 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 5 alin. (1) și (3), art. 6—8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a Legii nr. 77/2016, în ansamblul său	2–7

D E C R E T E

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

pentru încetarea unor funcții și numirea unor membri ai Guvernului României

În temeiul prevederilor art. 85 alin. (2), ale art. 100 alin. (1) și ale art. 106 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 5, art. 7, art. 8 alin. (1) și art. 10 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere propunerea prim-ministrului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se revocă din funcția de membru al Guvernului României următorii:
— Lia-Olguța Vasilescu — ministrul muncii și justiției sociale;
— Dănuț Andrușcă — ministrul economiei;
— George Vladimir Ivașcu — ministrul culturii și identității naționale;
— Petru Bogdan Cojocaru — ministrul comunicațiilor și societății informaționale;
— Ioana Bran — ministrul tineretului și sportului.

Art. 2. — Se ia act de demisia domnului Mihai-Viorel Fifor, ministrul apărării naționale, și se constată încetarea funcției de membru al Guvernului.

Art. 3. — Se numesc în funcția de membru al Guvernului României următorii:
— Gabriel-Beniamin Leș — ministrul apărării naționale;
— Marius-Constantin Budăi — ministrul muncii și justiției sociale;
— Niculae Bădălău — ministrul economiei;
— Valer-Daniel Breaz — ministrul culturii și identității naționale;
— Alexandru Petrescu — ministrul comunicațiilor și societății informaționale;
— Constantin-Bogdan Matei — ministrul tineretului și sportului.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 20 noiembrie 2018.
Nr. 925.

D E C I Z I I A L E C U R Ț I I C O N S T I T U Ț I O N A L E

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A N r. 372
din 31 mai 2018

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4,
art. 5 alin. (1) și (3), art. 6—8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată
a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite,
precum și a Legii nr. 77/2016, în ansamblul său**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank (România) — S.A. din București, în Dosarul nr. 21.784/300/2016 al Judecătorei

Sectorului 2 București — Secția civilă, și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.940D/2016.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în dosarele nr. 3.222D/2016, nr. 3.280D/2016, nr. 3.484D/2016 și nr. 71D/2017, având ca obiect excepțiile de neconstituționalitate ridicate de Societatea Credit Europe Bank N.V. din Amsterdam, Olanda, în Dosarul nr. 24.767/299/2016 al Judecătoria Sectorului 1 București, de Societatea Credit Europe Bank N.V. din Amsterdam, Olanda în Dosarul nr. 14.151/4/2016 al Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă, de Societatea Secapital Sàrl din Luxemburg în Dosarul nr. 9.407/306/2016 al Judecătoria Sibiu — Secția civilă, și de Societatea Marfin Bank România — S.A. din București în Dosarul nr. 15.237/271/2016 al Judecătoria Oradea — Secția civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 2.940D/2016, nr. 3.222D/2016, nr. 3.280D/2016, nr. 3.484D/2016 și nr. 71D/2017, pune în discuție, din oficiu, conexarea cauzelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

7. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 3.222D/2016, nr. 3.280D/2016, nr. 3.484D/2016 și nr. 71D/2017, la Dosarul nr. 2.940D/2016, care este primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

9. Prin Încheierea din 8 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 21.784/300/2016, **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016.** Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.940D/2016.

10. Prin Încheierea din 29 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 24.767/299/2016, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7, art. 8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016.** Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.222D/2016.

11. Prin Încheierea din 8 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 14.151/4/2016, **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4, art. 6, art. 7, art. 8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016.** Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.280D/2016.

12. Prin Încheierea din 17 noiembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 9.407/306/2016, **Judecătoria Sibiu — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de**

neconstituționalitate a prevederilor art. 11 din Legea nr. 77/2016. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.484D/2016.

13. Prin Încheierea din 20 decembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 15.237/271/2016, **Judecătoria Oradea — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4, art. 5, art. 8, art. 11 din Legea nr. 77/2016.** Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 71D/2017.

14. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea Credit Europe Bank (România) — S.A. din București, de Societatea Credit Europe Bank N.V. din Amsterdam, Olanda, de Societatea Secapital Sàrl din Luxemburg și de Societatea Marfin Bank România — S.A. din București, în cauze având ca obiect acțiuni întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 77/2016.

15. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată, în esență, că Legea nr. 77/2016 contravine dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție, prin consacarea dreptului discreționar al debitorilor de a da în plată imobilul ipotecat în favoarea creditorului, în acest mod fiind încurajată intenția frauduloasă de a nu plăti o datorie angajată în condiții de libertate contractuală, pe o durată îndelungată de timp, și de a transforma o obligație cu întindere predeterminată în drept de reducere și refuz de executare. Se mai arată că actul normativ criticat contravine dispozițiilor art. 135 din Constituție, prin consacarea dreptului discreționar al debitorului de a modifica întinderea obligațiilor asumate prin contracte deja executate, încălcând în acest mod dreptul de proprietate, dreptul la profit și la menținerea *status quo-ului* contractual, precum și dreptul creditorilor garantați la diferență, prin crearea unei situații juridice inferioare pentru creditorul ipotecar diligent, care și-a constituit o garanție, față de creditorii chirografari.

16. Se mai arată că, în procesul legislativ de elaborare a actului normativ criticat, au fost încălcate flagrant principiile de elaborare a actelor normative și compatibilitatea cu Constituția/coerența intraconstituțională, între care se enumeră principiul fundamentării științifice a activității de elaborare a actelor juridice, principiul respectării unității de sistem (indicând, în acest sens, antinomia cu Codul civil și cu Codul de procedură civilă, precum și cu alte acte normative speciale, care reglementează măsuri de gestionare a situațiilor de supra-îndatorare a persoanelor fizice) și „principiul asigurării echilibrului între statica și dinamica dreptului”. De asemenea, sunt încălcate principii fundamentale ale dreptului (asigurarea bazelor legale de funcționare a statului, principiul libertății și egalității, principiul proporționalității și al securității juridice), precum și normele de tehnică legislativă cuprinse în Legea nr. 24/2000. Se mai arată că atât Banca Centrală Europeană, cât și Comisia Europeană au exprimat poziții contrare adoptării Legii nr. 77/2016.

17. În opinia autorilor excepției, actul normativ criticat restrânge dreptul de proprietate și libertatea contractuală a creditorilor, fără să existe niciuna dintre justificările cuprinse în art. 53 din Constituție. Se arată, în acest sens, că statul are rolul de a garanta că legea părților va avea aceleași efecte pentru viitor ca și actele emise de legiuitor, iar acesta nu poate transforma norme contractuale în norme legislative, nu poate schimba natura juridică a unor contracte aflate deja în executare, și nu poate crea un conflict de drepturi, respectiv între dreptul de proprietate și libertatea economică a creditorilor, pe de o parte, și dreptul de protecție specială a consumatorilor, pe de altă parte.

18. Autorii excepției de neconstituționalitate mai arată că nu înțeleg să supună contenciosului constituțional analiza compatibilității norme de drept național (Legea nr. 77/2016) cu norma de drept a Uniunii Europene pe care aparent o implementează (Directiva nr. 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului), însă precizează, în esență, că scopul directivei în cauză este diferit de cel al Legii nr. 77/2016, că aplicarea în timp a directivei este stabilită în mod diferit de aplicarea în timp a legii, iar măsurile de implementare sunt inutile și contrare regulii proporționalității.

19. În ceea ce privește criticile punctuale de neconstituționalitate, se arată că prevederile art. 3, art. 4, art. 6—8 din Legea nr. 77/2016 aduc atingere principiului constituțional al statului de drept, prin încălcarea securității juridice, deoarece modificarea/reșezarea riscurilor asumate prin contract sau chiar modificarea prețului agreeat de părți, nu pot avea loc printr-o ingerință a legiuitorului în contract. Art. 3 și art. 4 din Legea nr. 77/2016 nu corespund exigențelor constituționale de securitate juridică, prin aceea că stabilesc un domeniu de reglementare amplu și neclar al procedurii speciale privind darea în plată. Se mai arată, în acest sens, că art. 7 din Legea nr. 77/2016 încalcă exigențele privind siguranța circuitului civil, claritatea și previzibilitatea legii. Astfel, nu este definită noțiunea de „locuință”, nu este stabilit în sarcina cărei persoane vor fi puse cheltuielile de executare silită, nu este stabilit domeniul de aplicare în ce privește utilizarea noțiunii „contract de credit”. Legea este imprevizibilă, deoarece instituie o derogare de la prevederile Codului civil, fără a preciza care sunt dispozițiile legale de la care se derogă, de asemenea nu este precizat modul în care prevederile sale se vor corobora cu dispozițiile din alte acte normative, și nu se face nicio precizare cu privire la regimul aplicabil contractelor încheiate sub imperiul Codului Civil din 1864. Totodată, în expunerea de motive a legii se precizează că scopul acesteia este protejarea debitorilor aflați într-o stare de dificultate financiară, aspect ce nu se regăsește în dispozițiile cuprinse în lege.

20. Se susține că art. 11 din Legea nr. 77/2016 încalcă principiul constituțional al neretroactivității legii, prin modificarea raporturilor juridice anterioare intrării sale în vigoare. Astfel, legea criticată reglementează un mecanism de intervenție forțată, exterioară, care modifică raporturi contractuale preexistente, prin schimbarea obiectului obligației și a regimului juridic contractual, fiind aplicabilă contractelor de credit încheiate anterior intrării sale în vigoare, precum și executărilor silite demarate anterior acestui moment, indiferent de stadiul lor. Prevederile Legii nr. 77/2016 nu conțin norme de procedură, ci de drept substanțial, astfel că obligarea profesionistului la stingerea obligațiilor consumatorului, prin darea în plată a imobilului, constituie o modificare substanțială a obiectului contractului. Sunt invocate, referitor la principiul neretroactivității, cele reținute prin deciziile Curții Constituționale nr. 26 din 18 ianuarie 2012, nr. 101 din 28 februarie 2013 și nr. 745 din 3 noiembrie 2015.

21. Se mai susține că prevederile art. 3, art. 6 și art. 8 din legea criticată contravin principiului constituțional al egalității în fața legii. În acest sens se arată că în urma stingerii creanței ca urmare a dării în plată, prin această procedură, creditorul ipotecar diligent, care și-a constituit o garanție, dobândește o situație juridică inferioară altor creditori (creditorii chirografari), care, deși nu au o garanție, pot urmări bunuri mobile și imobile prezente și viitoare ale debitorilor, până la satisfacerea întregii creanțe. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, pentru un tratament echitabil al creditorilor, este necesar ca

urmărirea bunurilor debitorilor să fie realizată în mod coordonat, în cadrul procedurii concursuale a insolvenței, în reglementarea Legii nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice. Totodată, creditorul este pus într-o poziție de inferioritate, câtă vreme transferul dreptului de proprietate nu este condiționat de acordul său.

22. Pe de altă parte, art. 4 și art. 7 din Legea nr. 77/2016 nu asigură garanțiile constituționale ale accesului la justiție și ale dreptului la apărare, deoarece stabilesc termene procedurale scurte și instituie o procedură de urgență în soluționarea contestațiilor, fără a fi asigurate și garanțiile procesuale necesare derulării unui proces echitabil, deși, de la data notificării și pe tot parcursul procesului, operează suspendarea plăților și a procedurilor judiciare și extrajudiciare.

23. Se apreciază că art. 8 din legea criticată, și, în special, alin. (5) încalcă principiul securității raporturilor juridice, al legalității și al statului de drept, precum și dreptul de proprietate, deoarece consacră posibilitatea debitorilor de a obține concursul justiției, pentru refuzul de a-și executa obligațiile asumate contractual prin liber consimțământ, și de a le fi iertată datoria, în detrimentul și prin prejudicierea creditorilor. Referitor la dreptul de proprietate privată al creditorului, se arată că dispozițiile legale prin care se prevede recuperarea creanței, numai în limita valorii imobilului adus în garanție și supus transferului forțat de proprietate, echivalează cu o expropriere, fără a exista o cauză de utilitate publică, expropriere care nu este compensată de o dreaptă și prealabilă despăgubire. Creditorul este obligat prin lege să suporte plata creanței cu un bun de o valoare inferioară și să-și vadă creanța redusă la valoarea respectivului bun sau să suporte stingerea creanței, în contul prețului obținut la adjudecarea bunului, în cadrul executării silite. Legea împiedică executarea integrală a creanței, atunci când există alte bunuri în patrimoniul debitorului, ceea ce reprezintă o atingere adusă dreptului de proprietate. Când obiectul dreptului de creanță este înlocuit, altfel decât prin voința creditorului, are loc o ingerință în dreptul de proprietate, în sensul primei teze a paragrafului 1 din articolul 1 al Primului Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Mai mult, atunci când dreptul de creanță poartă asupra unei valori inferioare celei inițiale, are loc o expropriere, în sensul tezei a doua din paragraful 1 anterior evocat.

24. Se mai susține că Legea nr. 77/2016 încalcă libertatea economică a creditorilor, astfel cum aceasta este protejată prin dispozițiile art. 45 din Constituție, care trebuie interpretat corelat cu art. 135 din Legea fundamentală. Prin instituirea unei obligații în sarcina creditorilor, de a se conforma dreptului debitorilor, exercitat în baza legii, în mod unilateral, de a schimba prețul unui contract deja executat sau în curs de executare, statul aduce ingerințe nejustificate libertății creditorilor la activitate economică și liberă inițiativă. Libertatea contractuală a părților nu presupune doar libertatea de a-și asuma obligații și de a dobândi drepturi, într-un mecanism contractual agreeat de acestea, ci și libertatea de a-și asuma riscuri ale contractului, care pot fi deopotrivă juridice și economice. Constrângerea creditorului de a accepta o dare în plată încalcă în mod vădit libertatea contractuală și libera inițiativă. Statul, în calitate sa de garant al contractului și de garant al ordinii publice, nu poate adopta măsuri distructive/de infirmare față de ceea ce a fost asumat și executat sau urmează să fie executat. De asemenea, Legea nr. 77/2016 schimbă natura juridică a activității instituțiilor de credit și instituțiilor financiare nebankare, din comerțul cu bani, în comerțul cu imobile. Darea în plată a fost transformată dintr-o situație excepțională într-o regulă, prin instituirea unui

drept unilateral, potestativ, al consumatorului, și a unei obligații corelative a creditorului, sub sancțiunea pronunțării unei hotărâri de către instanța de judecată, ceea ce aduce atingere drepturilor constituționale anterior invocate.

25. Se mai susține că art. 3 și art. 4 din legea criticată încalcă dispozițiile art. 53 alin. (2) din Constituție, întrucât Legea nr. 77/2016 nu are un scop legitim, nu păstrează un raport legitim de proporționalitate, între realitatea socială și măsura propusă, care nu este nici rezonabilă, nici echitabilă. Se mai arată că restrângerea nu este justificată de un scop legitim de salvagardare a intereselor publice nefiind conformă standardului de protecție oferit de rolul de garant al statului. De asemenea, măsura legislativă instituită prin art. 4 din lege nu este proporțională, deoarece nu este corelată cu prevederile Legii nr. 151/2015, și nu este limitată la cazurile sociale, care să justifice ingerința excepțională a legiuitorului în contract. Mai exact, în opinia autorilor excepției, prevederile art. 3 și art. 4 din legea criticată ar fi trebuit să limiteze exercitarea dreptului debitorului de a da în plată, la situații de dificultate financiară și de criză a contractului.

26. Se arată că Legea nr. 77/2016 încalcă dispozițiile art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție, deoarece a fost adoptată prin procedura aplicabilă legilor ordinare, dar Codul civil de la care aceasta derogă este lege organică. Sunt invocate în acest sens considerentele cuprinse în Decizia Curții Constituționale nr. 442 din 10 iunie 2015.

27. **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă**, în Dosarul nr. 2.940D/2016, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

28. **Judecătoria Sectorului 1 București**, în Dosarul nr. 3.222D/2016, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

29. **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția civilă**, în Dosarul nr. 3.280D/2016, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

30. **Judecătoria Sibiu — Secția civilă**, în Dosarul nr. 3.484D/2016, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

31. **Judecătoria Oradea — Secția civilă**, în Dosarul nr. 71D/2017, apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

32. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

33. **Guvernul** a transmis punctul sau de vedere Dosarul nr. 3.484D/2016, în sensul respingerii criticilor de neconstituționalitate, ca neîntemeiate sau inadmisibile, în acord cu jurisprudența instanței constituționale, și anume cu Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016.

34. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

35. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

36. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, așa cum rezultă din încheierile de sesizare a Curții Constituționale, îl constituie art. 1 alin. (3), art. 3, art. 4 art. 5 alin. (1) și (3), art. 6—8 și art. 11 din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 330 din 28 aprilie 2016, precum și legea în ansamblul său.

37. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept și alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției și a legilor, art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 20 privind tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 45 privind libertatea economică, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 73 alin. (3) lit. m) privind reglementarea prin lege organică a regimului general al proprietății și al moștenirii, art. 135 privind economia, precum și prevederilor art. 1 — *Protecția proprietății*, din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

38. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că toate contractele de credit au fost încheiate între bănci și consumatorii care doresc să dea în plată imobilele înaintea intrării în vigoare a noului Cod civil, respectiv 1 octombrie 2011, dată anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 77/2016. Totodată, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992: „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...]*”.

39. Curtea constată că autorii excepției au invocat neconstituționalitatea art. 3 din Legea nr. 77/2016, fără să se raporteze în mod distinct la cele două teze ale acestuia, respectiv teza care vizează aplicabilitatea noului Cod civil („*Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare*”) și apoi teza care vizează aplicabilitatea vechiului Cod civil. În aceste condiții, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza întâi din Legea nr. 77/2016, urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, nefiind îndeplinită condiția legăturii cu soluționarea cauzei.

40. Curtea observă că toate contractele de credit ce fac obiectul cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești care au sesizat Curtea, au fost încheiate înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 77/2016, ceea ce este relevant în examinarea admisibilității excepției de neconstituționalitate a tezei a doua a art. 11 din Legea nr. 77/2016, potrivit căreia Legea nr. 77/2016 se aplică acelor contracte de credit încheiate după data intrării sale în vigoare. În aceste condiții, Curtea va respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016, ca inadmisibilă, nefiind îndeplinită condiția legăturii cu soluționarea cauzei.

41. Curtea reține că, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, a constatat că sintagma „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*”, cuprinsă în art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016, este neconstituțională, și că prevederile din art. 11 teza întâi, raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 și art. 8 din Legea nr. 77/2016, sunt constituționale în măsura în care instanța judecătorească verifică condițiile referitoare la

existența impreviziunii. Având în vedere dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căroră „*nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”, Curtea va respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate privind sintagma „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*”, din cuprinsul art. 11 teza întâi, din Legea nr. 77/2016.

42. Cât privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi, raportate la art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3) și (5)—(6) și art. 8 alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016, și aceasta urmează să fie respinsă ca devenită inadmisibilă, având în vedere faptul că autoarele excepției de neconstituționalitate critică exact înțelesul normelor legale, care a fost exclus cadrului constituțional prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016.

43. Prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 656 din 9 august 2017, paragraful 28, Curtea a statuat, făcând referire la jurisprudența sa, în esență, că Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016 este o decizie interpretativă or, în cazul deciziilor interpretative, în măsura în care aspectele de neconstituționalitate deduse din motivarea autoarelor excepției de neconstituționalitate nu vizează înțelesul normelor juridice, care a fost exclus din sfera cadrului constituțional, nu este incident art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, instanța de contencios constituțional urmând să analizeze fondul excepției de neconstituționalitate (a se vedea și Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 8 august 2017, paragraful 48).

44. Pornind de la aceste considerente, Curtea va analiza excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza întâi, raportat la art. 1 alin. (3), art. 5 alin. (1) și (3), art. 6, art. 7 alin. (4) și art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016.

45. Cu privire la art. 11 teza întâi, raportat la art. 1 alin. (3) din Legea nr. 77/2016, Curtea a constatat că prevederile criticate stabilesc doar sfera de aplicare a legii supuse controlului de constituționalitate, respectiv raporturile juridice dintre consumatori și instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancale sau cesionarii creanțelor deținute asupra consumatorilor. De asemenea, referitor la art. 11 teza întâi, raportat la art. 5 alin. (1) și art. 6 din lege, Curtea a constatat că acestea reglementează procedura de derulare a dării în plată a imobilului ipotecat. Curtea a observat că art. 3 teza a doua fixează regulile de drept substanțial subsumate principiului impreviziunii în contractele de credit, iar art. 5 alin. (1) și art. 6 din lege reglementează, în esență, procedura de urmat pentru aplicarea regulilor anterior menționate (a se vedea în acest sens Decizia nr. 567 din 19 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 87 din 30 ianuarie 2018, paragrafele 38, 39 și 58).

46. O critică de neconstituționalitate punctuală privește art. 11 teza întâi, raportat la art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016. Prin Decizia nr. 92 din 28 februarie 2017, paragrafele 50—60, Curtea a reținut că, reglementând procedura dării în plată, ca expresie a impreviziunii contractuale, legiuitorul, prin art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, a pus la îndemâna debitorului obligației un mecanism procedural specific, prin efectul căruia are loc o suspendare de drept a executării plăților, pe care debitorul le-ar datora în temeiul contractului de credit. Suspendarea plăților aferente contractului de credit intervine ca un accesoriu al deciziei unilaterale a acestuia, prin care apreciază că sunt

îndeplinite condițiile de admisibilitate inerente procedurii dării în plată, însă, pe perioada suspendării plăților, celelalte obligații ale debitorului, rezultate din acesta, se execută în continuare. Curtea a constatat că un asemenea mecanism procedural nu este de natură să afecteze sau să anuleze dreptul de proprietate privată al creditorului, pentru că suspendarea plăților este o măsură imediată, menită să înlăture efectele negative asupra patrimoniului acestuia, în condițiile în care creditorul decide să demareze o procedură judiciară. Ca atare, Curtea, având în vedere conținutul normativ al art. 5 alin. (3) și art. 7 alin. (4) din Legea nr. 77/2016, a constatat că acestea reglementează o intervenție etatică cu privire la executarea contractelor de credit aflate în curs. De principiu, niciun text constituțional nu împiedică legiuitorul să intervină în executarea acestor contracte, în vederea reechilibrării lor, cu respectarea condițiilor impuse prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, referitoare la buna-credință și echitatea ce trebuie să guverneze această materie. Însă, intensitatea acestei intervenții, privită din perspectiva exigențelor Constituției, trebuie evaluată prin prisma testului de proporționalitate, dezvoltat de Curtea Constituțională în jurisprudența sa (a se vedea în acest sens, Decizia nr. 75 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 265 din 21 aprilie 2015, sau Decizia nr. 266 din 21 mai 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 19 iulie 2013). Curtea a mai constatat că, deși creditorul obligației deține, în principiu, un bun, în sensul art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reprezentat de creanța care face obiectul contractului de credit, intervenția statului, operată prin textele de lege criticate, urmărește un scop legitim, ce se circumscrie conceptului de protecție a consumatorului, prin evitarea punerii acestuia în situația de a plăti sume de bani corespunzătoare contractului de credit, în condițiile în care se invocă impreviziunea întemeiată pe art. 969 și 970 din Codul civil din 1864. De asemenea, Curtea a arătat că măsura criticată este adecvată, necesară și respectă un just raport de proporționalitate între interesele generale și cele particulare. În consecință, având în vedere cele anterior expuse, Curtea a constatat că mecanismul procedural reglementat de legiuitor nu pune în discuție în niciun fel condițiile de drept substanțial ce trebuie avute în vedere la depunerea notificării, ci stabilește un echilibru procedural corect între părțile aflate în litigiu, cu respectarea principiului proporționalității, ce trebuie să caracterizeze orice măsură etatică în domeniul proprietății private.

47. Cu privire la art. 11 teza întâi, raportat la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, Curtea s-a mai pronunțat, prin Decizia nr. 95 din 28 februarie 2017, paragrafele 48 și 49, constatând că textul criticat nu încalcă art. 44 din Constituție, în măsura în care acesta este aplicat în condițiile intervenirii impreviziunii. În caz contrar, s-ar accepta îmbogățirea fără justă cauză a creditorului, contractul de credit nemaiputând constitui temeiul îmbogățirii acestuia, ci situația imprevizibilă intervenită, iar, pe de altă parte, s-ar crea o vădită inegalitate între debitorii care, având în vedere aceeași situație de impreviziune, au reușit să reziste acesteia pe un interval temporal mai extins sau mai restrâns. Or, acest criteriu, coroborat cu data intrării în vigoare a legii, este unul artificial și arbitrar, întrucât impreviziunea trebuie evaluată în exclusivitate în funcție de echilibrul contractual dintre părți, fiind, așadar, o chestiune ce ține de dezechilibrarea prestațiilor la care acestea s-au obligat, datorită unui element exterior conduitei lor, a cărui amploare nu putea fi prevăzută. Ca atare, stingerea datoriei prin darea în plată a imobilului ipotecat reprezintă o

ficțiune juridică aplicabilă tuturor procedurilor de executare silită, începute anterior sau ulterior intrării în vigoare a legii, indiferent că bunul aferent garanției a fost vândut în cadrul acestei proceduri anterior/ulterior intrării în vigoare a legii, singura condiție impusă de legiuitor fiind ca acestea să fie în curs la data depunerii notificării. Așa fiind, ca urmare a stingerii datoriilor prin darea în plată a bunului, în condițiile legii criticate, executarea contractului încetează. Prin urmare, Curtea a constatat că soluția legislativă de stingere a datoriilor izvorâte din contractele de credit, indiferent de data la care a fost vândut bunul imobil ipotecat prin licitație publică sau printr-un alt mod agreeat de creditor, nu încalcă dreptul de proprietate privată al creditorului, consacrat de art. 44 din Constituție.

48. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate extrinsecă referitoare la încălcarea art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, paragraful 108, că Legea nr. 77/2016 reglementează situații specifice, care nu se referă la regimul general al proprietății, ci vizează doar o modalitate de executare a unor obligații derivate din contractul de credit, în ipoteza intervenirii imprevizunii. Chiar dacă aplicarea Legii nr. 77/2016 are ca efect un transfer de proprietate, acest lucru nu semnifică faptul că legea în sine reglementează regimul general al proprietății, sintagmă ce vizează cadrul general al proprietății în România. În concordanță cu jurisprudența sa (Decizia nr. 5 din 14 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 22 iulie 1992), Curtea a constatat că regimul juridic general al proprietății, publice sau private, vizează, ca esență,

cele trei elemente ale dreptului de proprietate: posesia, folosința și dispoziția, fiind preponderent un regim de drept privat. Regimul proprietății și al dreptului de proprietate reprezintă o realitate juridică care guvernează raporturile juridice de o valoare socială semnificativă, ce reclamă reglementarea printr-o lege organică, pe când regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, reprezintă o altă realitate juridică, de o importanță mai mică, putând fi stabilită prin legi ordinare sau, după caz, prin ordonanțe. De altfel, legiuitorul a mai adoptat reglementări care au un impact asupra dreptului de proprietate, prin intermediul unor legi ordinare, cum ar fi Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015) care, în art. 348, reglementează confiscările dispuse potrivit legii. Prin urmare, Curtea a constatat că această critică de neconstituționalitate extrinsecă este neîntemeiată.

49. Cu privire la invocarea art. 148 din Constituție, prin Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, (paragraful 129) Curtea a reținut că, în cauzele deduse judecătii, prevederile Directivei 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1.093/2010, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 60 din 28 februarie 2014, nu au legătură cu ipoteza normativă a legii criticate, ele referindu-se la conversia creditelor în valută. Prin urmare, acestea nu au incidență în cauză.

50. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi, în ceea ce privește dispozițiile art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 5 alin. (3), art. 7 alin. (4) și art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, și cu unanimitate de voturi, cu privire la celelalte dispoziții legale,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza întâi, precum și excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 teza a doua din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de Societatea Credit Europe Bank (România) — S.A. din București, în Dosarul nr. 21.784/300/2016 al Judecătorei Sectorului 2 București — Secția civilă, de Societatea Credit Europe Bank N.V. din Amsterdam, Olanda, în Dosarul nr. 24.767/299/2016 al Judecătorei Sectorului 1 București, de Societatea Credit Europe Bank N.V. din Amsterdam, Olanda, în Dosarul nr. 14.151/4/2016 al Judecătorei Sectorului 4 București — Secția civilă, de Societatea Secapital SÁRL din Luxemburg, în Dosarul nr. 9.407/306/2016 al Judecătorei Sibiu — Secția civilă și de Societatea Marfin Bank România S.A. din București, în Dosarul nr. 15.237/271/2016 al Judecătorei Oradea — Secția civilă.

2. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 teza întâi, raportate la dispozițiile art. 3 teza a doua, art. 4, art. 7 alin. (1)—(3) și (5)—(6) și ale art. 8 alin. (1)—(4) din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, precum și a sintagmei „*precum și din devalorizarea bunurilor imobile*”, cuprinse în art. 11 teza întâi din Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, excepție ridicată de aceleași părți, în aceleași dosare ale acelorași instanțe.

3. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceleași părți, în aceleași dosare, ale acelorași instanțe, și constată că dispozițiile art. 11 teza întâi, raportate la celelalte prevederi din Legea nr. 77/2016, precum și legea în ansamblul său, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Sectorului 2 București — Secția civilă, Judecătorei Sectorului 1 București, Judecătorei Sectorului 4 București — Secția civilă, Judecătorei Sibiu — Secția civilă și Judecătorei Oradea — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 31 mai 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

